

A MI HELYÜNK

Lk 17, 21b

A külföldre való utazás talán sohasem öltött olyan tömegméretet, mint napjainkban. Nemtől és kortól függetlenül kerekednek fel az emberek s országból országba, földrésről földrésre száguldanak ezer kilométereket. Hajtja őket a tudásszomj: találkozni az ismeretlennel, látni, hallani, tapasztalni. Hajtja az élvezet, a fokozottabb szórakozás megtalálásának a vágya, és így sorolhatnók azokat az okokat, amelyek útra készítetnek ezreket, milliőkat. Jól is van ez így, hiszen a föld az emberiségé, s miért ne ismerje meg az, akinek módja és lehetősége van rá! Igen ám, de ezen a téren nagyon sok furcsasággal találkozhatik a kor e divatján elgondolkozó ember.

— Ismerek olyanokat, akik például csodásan regélnek Olaszországról, megmondják, hogy az Alpokban milyen a napfelkelte, de fogalmuk sincs, hogy milyen a Retyezát vagy a Hargita.

— Ismerek olyanokat, akik rajongnak például a tiroli népszokásokért, énekekért, táncokért, de nem dobban meg szívük a mi táncainkért, és fitymálva emlegetik népviseletünket.

— Vagy valljuk be, hogy mi is nemegyszer áhitattal tekintünk minden külföldi dologra. Ha jobb, akkor természetes a csodálat, a birtoklási vágy, de hányszor megtörténik, hogy a gyengébb minőségűt is csak azért, mert külföldi, méregdrágán megvásároljuk.

Miért? Hát azt gondoljátok, hogy máshelyt kolbászból van a kerítés? Azt gondoljátok, hogy máshelyt csak napfény, dal és szórakozás létezik? Nem tudnak arról, hogy a fénynek mindenütt van árnyéka is, és ott is sírnak, jajgatnak, verejtékeznek és küszködnek milliók?

Oh, hogy szeretném, ha most magam mellé állíthatnék valakit, aki elment, s elmondattatná velem életét! Bizonyára tanulságos lenne, mert valahogy így mondaná:

— Ott is felkél a nap, de nem az ismerős hegyek csúcsán. Ott is fúj a szél, de nem hozza a fenyők illatát. Ott is kell sírni, de nincs a közelben anyai vigasztalás. Ott is megszorul az ember, de nincs jószomszédi támogatás. Nem nyelved a nyelv, nem véred a nép, nem vallásod a vallás, nem hazád az ottani haza... — s könnyek között, bűnbánati imádságként suttogná el Petőfi sorait:

„Mint ölelt át reszkető karával!
Mint marasztott esdeklő szavával!
Óh ha akkor látok a világba:
Nem marasztott volna tán hiába.“ (Távolból)

Az ismeretlen utáni vágy bizony sokakat megejt, és mennek törvényesen vagy törvénytelenül, hogy a világ valamelyik részén elérjék azt. És itt reánk lelkészekre a nevelés és meggyőzés terén súlyos felelősség hárul. Családunkban, környezetünkben vagy gyülekezetünkben létezhetnek olyanok, akiknek vágya „súlyom“ szárnyakon jár. Álljunk melléjük, és mondjuk: Fiam, testvérem, barátom, embertársam, oly nagy

a világ és benne egy ember oly kicsi. S ha szíved valamikor melegségre vágyik, mi itthon hiába szeretünk, sírunk és imádkozunk érted, mert az el nem ér hozzád! Mondjuk ezt: szükséges a többet-látás, a tapasztalás, hogy megismerd más népek és más földek életrendszerét, s ha teheted, menj, járd meg magad, de ide a forráshoz mindig visszatérj! Mondjuk el a tapasztalatot, hogy mi is elmegyünk látogatóba, üdülni, tanulmányútra, s bár jól telik, felfrissít az új, mégis egy időn túl vágyakozunk haza. Hív az otthoni gond, munka, hivatás, mert az otthon gondja a mi gondunk, és érte felelősséget hordozunk. Mondjuk el, hogy itthon is számtalan érték, lehetőség, a megelégedés és érvényesülés útja vár, csak meg kell látni s ki kell aknázni azt! Mondjuk el Jézus gyönyörű felismerését, hogy Istenországa, a boldogság világa nem a távolban, hanem mibennünk van.

Istenországának gondolatcsírája már a primitív vallásokban jelentkezett. Ez a földi világ mindig tele volt küzdelmekkel, szenvedésekkel, és az ember ezért kárpótlást keresett. Az ember szemében Isten volt a legfőbb jó, és ezért az Ő személyével kapcsolta össze azt a boldog világot, amelyik kárpótolhat a földi nyomorúságokért. Ezt a világot különbözőképpen nevezték: az indián örök vadászmezőnek hívta, ahol hemzseg a vad és könnyű életet biztosít az embernek. — A mohamedán paradicsom szóval illette, ahol örökös a jólét, a zene, az élvezet. — A buddhista Nirvánának jelöli, ahol megszűnik minden földi érzés, és nincs más, mint a teljes nyugalom. Jézus korát is foglalkoztatta Istenországának gondolata. Számtalan elmélet született, amelyek megmagyarázták, hogy hol és milyen formában kell keresni azt. Ilyen magyarázatért fordultak Jézushoz a farizeusok. Megkérdezték: Mester, hol van az Istenországa? Annyi ellentétes véleményt hallottunk, mondd meg tehát, hogy hol van és milyen az!

Jézus így válaszolt: Istenországa hozzátok a legközelebb, tibennetek van. Nem egy körülhatárolható földdarab, hanem olyan állapot, amikor Isten akarata szerint történik minden embernek a cselekedete. Isten testvéreknek teremtett, azt akarja, hogy mindenki boldog, megelégedett, jóllakott és mosolygós legyen. Azt akarja, hogy önzetlenség, egyenlőség, szeretet és békesség jellemezze életünket, és amikor önmagunkban megteremtettük ezek feltételeit, akkor már megtettük a komoly lépést Istenországa felé.

Ez alkalommal nem céloz Istenországának részletesebb megvilágítása. Csupán azt szeretném aláhúzni, hogy a boldog világnak feltételét minden ember önmagában hordja! Hát ha ez így van, akkor a megvalósítás szempontjából mégis miért vagyok egy bizonyos helyhez kötve? Ha magamban van a boldog világnak feltétele, akkor miért nem lehetek Ázsiában, Afrikában, Amerikában is olyan boldog, megelégedett, kibékült, mint ahogy itthon lehetek?

Boldogabb világom megteremtésének feltételeit önmagamban hordom, és e földön kívül mégsem érem azt el, mert boldogságom a közösem boldogságának függvénye, amelyből eredtem. Mit ér máshol az út, ha rajta testvéremmel nem találkozom? Mit ér az esetleges díszes otthon, ha két kulcsra kell zárnom, mert aki hozzám jöhet, az csak idegen? Mit ér, ha ezreket keresek, ha tudományom a csillagokig ér, ha abból szülőföldem, népem, hazám nem részesedhet? Én ebből a népből eredtem, ennek a földnek a kenyerét ettem, szellemi és lelki kincsein

nevelkedtem, tehát adós vagyok, s ha életemmel nem szolgálom, akkor még a sirban sem lesz megnyugvásom, mert ott is adós maradok.

„Magánosan hajlong
a fa az ablak előtt.
Nyögeti a szél. Ha
meg a szél eláll, hó ne-
hezedik lombtalan ágaira.
— Ha legalább együtt
lehetnék a társakkal.
Ha erdő lehetnék. Még
a tél is könnyebb volna.

Sóhajt a fa és sóváran
néz be az ablakon.
Bent a család. Együtt
a jó melegben.
Zúghat a szél, vágthat
a hó.
— De jó lehet embernek lenni.
Együtt lenni.
Családban lenni a legjobb.
A legeslegjobb a világon!“

(Kányádi Sándor: Nem élsz egyedül)

A mi nagy családunk itt létezik! Ne tévesszen, ne kápráztasson el hát a messzeség! Bennünk van Istenországa, a boldog, fejlődő, békés élet magja. Ide vessük, az itteni rög alá, s Balázs Ferencként várjuk és ápoljuk növekedését.

Erre serkentsük önmagunkat, környezetünket és a reánk bizott lelkeket! Ámen.

JAKAB DÉNES

A FÖLDNEK PORÁBÓL

1Móz 2, 7

A Bibliát olvasó ember annak első lapjain mindjárt a teremtés-történettel találja szemben magát.

Ez az a történet, amely keletkezésében is a legrégebb a bibliai részek között. Az úgynevezett Jahvista forrás ősterméke és közel háromezer éves.

Ez az a leírás, amely a legelőbb kételyt támaszt az egyszerű biblia-olvasó emberben, ezért van az, hogy a legtöbb támadás is érte a Bibliát kritikai szemmel olvasók részéről.

Mindezen körülményeket figyelembe véve, nekünk szembe kell nézünk ezzel.

A szabadelvű kereszténység, melynek táborába mi tartozunk, a Biblia könyveit az építő szellemű kritika szemüvegével olvassa. Akik így olvasták a Bibliát, azok már régóta felfedezték, hogy két egymástól jól elkülöníthető rész van a Biblia Ó- és Újszövetségében egyaránt.

Az egyik az isteni, a másik az emberi rész. Az isteni rész örökérvényű igazságokat tartalmaz, az emberi pedig magán hordozza az adott kor kulturális színvonalát és az emberi természet korlátainak sok-sok jegyét.